

Folklor muzyczny Małopolski

Folklor muzyczny Małopolski jest niezwykle urozmaicony. Główne regiony Małopolski posiadają swoją muzykę, śpiew i taniec.

Są to: Krakowiacy, Pogórzanie, Lachy czy Górale.

Krakowiacy.

Cechy charakterystyczne **muzyki** Krakowiaków, to: melodie dwumiarowe, synkopowane, skala durowa (radosne brzmienie) i molowa (smutne brzmienie) ; przyśpiewki w funkcji tanecznej. Instrumenty smyczkowe, klarnet i trąbka.

Śpiew jest solowy lub zespołowy, głos naturalny.

Typowym **tańcem** jest **krakowiak** – taniec dwumiarowy, szybki, dynamiczny, w części improwizowany, boczny krok z dostawianiem, hołubce (uderzanie obcasem o obcas z podskokiem), tancerze tańczą w parach, mijają się.

Przydatny link:

Europa śpiewa i tańczy – Polineziaki „Krakowiak”:

<https://www.youtube.com/watch?v=KBrAj00vrmA>

Pogórzanie.

Muzyka Pogórzan jest oparta przede wszystkim na skali durowej.

Kapelę tworzą skrzypce, basy, klarnet, trąbka i cymbały.

Śpiew jest naturalny, solowy i zespołowy.

Tańce są dwumiarowe, trójmiarowe lub o zmiennym metrum, tancerze tańczą w parach, chodzone (np. obchodzony, krzyżak), wirowe (np. polka mazurska, sztajerek, walczyk).

Przydatny link:

Promocja książki „TAŃCE I PIESNI POGÓRZAN” cz. 3

<https://www.youtube.com/watch?v=7vfFclFYqI8>

Lachy.

Cechy muzyki Lachów: przeważnie skala durowa, rzadziej molowa; kapelę tworzą skrzypce, basy, klarnet i trąbka.

Śpiew jest solowy i zespołowy, naturalny.

Tańce są dwumiarowe i trójmiarowe, wirowe, przeplatane półobrotami i obrotami ze zmianą kierunku obrotów i kierunku przesuwania się po linii koła.

Rodzaje tańców: krakowiaki, polki, walczyki, sztajerki, krzyżak.

Tańczą głównie pojedyncze pary.

Przydatny link:

Tańce i przyśpiewki Lachów Sądeckich

https://www.youtube.com/watch?v=Yj_eltePnPA

Górale.

Cechy muzyki góralskiej, to: metrum dwudzielne, kwarta zwiększona w skali lidyjskiej (opadający kierunek dźwięków).

Kapelę tworzą: skrzypce, basy, różne instrumenty pasterskie.

Śpiew jest solowy lub zespołowy, tonacje wysokie.

Głos męski jest gardłowy, przesilony, przechodzący falset.

Głos kobiecy jest biały, niski.

Typowe melodie: sabałowe, oz wodne, wierchowe, weselne.

Charakterystycznym tańcem Podhala jest solowy taniec męski, bez kontaktu pomiędzy tańczącymi: zbójnicki, krzesany.

W innych terenach góralskich występują tańce w parach np. obyrtany, czardasz, polka, jak również taniec męski - hajduk.

Przydatne linki:

Krzesany w wykonaniu zespołu Dolina Mszanki:

<https://www.youtube.com/watch?v=JQmplC2CxVQ>

Taniec zbójnicki – Bukowina Tatrzańska 2014

https://www.youtube.com/watch?v=F_BDLYAfg7w

Warto odwiedzić zakątki Małopolski, aby posłuchać pięknej muzyki tego regionu i zobaczyć tańce z tego regionu.

Źródło:

-Dr hab. Anna Mlekodaj, Dr Łukasz Cieślik, Barbara Dziwisz, Nasze dziedzictwo Małopolska, Województwo małopolskie Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego przy udziale Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Wydawnictwo zostało zrealizowane przez Województwo Małopolskie w ramach projektu Edukacja Regionalna, Wyd. II /2019, ISBN 978-83-65325-56-3, Ogólna charakterystyka folkloru muzycznego głównych regionów Małopolski, s. 91 – 94.

Oprac. Iwona Rams